

1.

Wy skriuwe Februaris 1902.

It is in barre winter.

Snie rûnom it lytse doarp. De hoanne wie hast wei wurden ûnder de snie. Iis rûnom, mar mei lagen snie der op. Skiep en hynders waarden byfuorre. Hja heukeren mar wat om en ieten allegearre durich út 'e rûf, wêr't trije kear deis in protte hea yn brocht waard. De hynders stiene mar wat yn 'e snie te sjen!

Doe ynienen, fan klare barre wille miskien, geane se rjocht op en del foar elkoar oer stean. Mei de foarpoaten omheech. Fan klare barre wille stiene se der te greinzgjen. De skiep moasten hast al yn 'e skiepestal... Se moasten foar it lamjen yn 'e hûs wêze.

Bene Dui seach er sa nei bûten. It like al wat maitiidsachtich, alhoew't de snie der noch lei, krige de sinne al wer hiel wat macht en lingden de dagen al wer wat. Kimme's jierdei, 18 jannewaris, wie al west.

Mem Dui hie al foar de trije jonges elts in nij pakje knipt. Hja spelde der briefkes op mei de nammen derop. Koe hja der sa mei oan 'e gong gean, as hja it mei de poppe syn boarstjen rêgele hie. De poppe naam gâns tiid. Mar Oeke en Kimme holpen har trou.

“No, lei alles te plak! Underst yn 'e kast.” En no koe hja poppe pakke.

Wylst hja him ferdroege en op 'e skurte hie, joech hja har yn 'e stoel del. Fjirtich jier, mei in jier der by, tocht hja.

“Wol jong, noch,” tocht hja. Mar wurch dat ek kin...

Hja prate tsjin de poppe. Dy seach har oan, wylst er nei har tosken seach. En hja tocht: “Soe er dêrmei sjen?” En begriep er wat fan har gepraat tsjin him? Hy dronk mar flink. Dêr wie hja mar bliid om. Al har bern wiene mar saune iters, fan poppe ôf. Dêr wie hja bliid om en tankber boppe alles.

Hja seach sok as in foarrjocht.

Hja tocht ynienen, wylst hja al lang wer tsjin poppe praette: “Laket er?” 't Boarstjen wie dien. Alles wer moai te rjochte dwaan, pop yn skjinne ruft, in droege ûnderlizzer yn 'e wrein, en tefreden joech er him del.

No, nei 't fjouwer oere brogje, noch efkes wat dwaan yn 'e hûs en dan nei de kjale boarne. De manlju skrepten al mei de kij. It wie krek as wie hja wurk.

Mar hawar, 't soe wol wer wat bekomme

Uitleg:

Dit fragment beskrijft het dagelijks leven op het Friese platteland in de strenge winter van februari 1902. Terwijl buiten sneeuw, ijs en het verzorgen van vee centraal staan, volgen we binnen een moeder van 41 die haar jonge kinderen en baby verzorgt, met dankbaarheid en rust. Het laat een beeld zien van hard werken, eenvoud en tevredenheid te midden van winterse omstandigheden.

I My skriuwe Februarie neggentien hunderd twee
t'Is barre, barre winter

Saie manom t'lytse doarp. De boarne wie hast wei worden iunter
de snie. Hys rorenom, mar mei lagen snie, d'r op. Skiep en hynderd
worden byfoare. Hys heukeren mar huwet om en esen allige durigens,
ut e ruf, wer t'lytse hear deis, in proste hea yn brocht waerd. De
hynderd stene mar huwet yn e snie to sjen.

Doe yneinen, fen klare barre wille hushien, jim hy yocht op en del
foar skoar oer stean. Nei de foarpoaten omheech. Fen klare barre wille, stane
hja aier to greunagen. De skiep moasten hast es yn e skypstiel... Hys,
moasten foar t'le lamjen, yn e hies wiere.

Bene Dui, seach er s'mei luten. t'lytse al huwet maiteids efich, alhoé
de snie d'r nog lei, krige de sinne, al wer hiel huwet maecht en lingen
de dagen al wer huwet. Kimmes jende: 18 Januaris wie al west.

Neel Dui, hie al foar de trije jonges elts, in nij pakje knipt. Hys,
spjelde, d'r briefkes op mei t'ad nammen d'r op. Koe hja d'r se
mei oan e gong gean, as hja, t' mei de poppe, syn boarstjaen regelt
hie. De poppe, haem gáns tiid. Mar, like in kimmie holpen har
trou! t'o, lei alles to plak! Underst yn e kást en mo koe hja
poppe pakke. Wylst hja him fordroege en op e skutte hie, joech hja
har yn e staet del. Fjirlich jier, mki ein jier d'r bei, tocht hja.

Wol'jong, nog tocht hja. Mar, wurch d'ek bin... Hja proste tejin de
pop. De, seach har oan, wylst er nei har toskon seach.

En hja tochte: „seoe er hier mei sjen? En, begriep er huwet fen har
gepreket tejin, him? Hys dronk mar flink. Hier wie hja mar bliid
om. Al thornbern, wierre mar soune iters, fen poppe oá.

Hier, wie hja bliid om en tankber bepedien. Hys seach soke, as
in foarsjucht... Hys tocht yneinen wylst hja al lang wer tejin
poppe prate: „leket er? t'Boarstjaen die dlen. Alles wer moay
to rjochte dwaen, pop in skjin huft, in droege iinderkasser yn e wien
en tofreden, joech t'ad.

t'o, mei t'ffourwer, ire frozje nog efkes huwet dwaen,
yn e hies en den hysale boarne. De manlie skrepton al
mei de hie t'Wet, kukt as, wier hja wurch.
Mar harwar, t' seoe wol wer huwet bekomme.

